

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

IZREDNA
SEJA

65

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 65. IZREDNA SEJA

(15. maj 2014)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEJLI MA TRAJNI IN NEOTUPLJIVI PRAVIC SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLUCSE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRŠILNO IN SODNO.
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 65. izredna seja (15. maj 2014)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 65. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: OBVESTILO PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE, DA DRŽAVNEMU ZBORU NE BO PREDLAGAL KANDIDATA ZA PREDSEDNIKA VLADE, EPA 1985-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	5
1. točka dnevnega reda: OBVESTILO PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE, DA DRŽAVNEMU ZBORU NE BO PREDLAGAL KANDIDATA ZA PREDSEDNIKA VLADE, EPA 1985-VI	5
BORUT PAHOR.....	5

Državni zbor VI. mandat

65. izredna seja 15. maj 2014

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora

Seja se je začela 15. maja 2014 ob 15.30.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 65. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Romana Tomc, gospa Kristina Valenčič, gospod Ivan Simčič, gospod Samo Bevk, gospod Srečko Meh, gospa Irena Tavčar, gospod Tomaž Lisec, gospod Franc Bogovič, gospoda Janez Ribič, gospod Andrej Šircelj, gospa Alenka Pavlič, gospod Branko Ficko, gospod Alojzij Potočnik, gospod Jerko Čehovin, gospod Darko Jazbec, gospod Mitja Meršol, gospod Jožef Horvat, gospa Ljudmila Novak, gospod Franc Pukšič in gospod Jakob Presečnik.

Na sejo sem vabil predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja in predstavnike Vlade, ki opravljajo tekoče posle.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 65. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda seje ste prejeli danes, v četrtek, 15. maja 2014, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje in preden odločimo vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 65. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA OBVESTILA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE, DA DRŽAVNEMU ZBORU NE BO PREDLAGAL KANDIDATA ZA PREDSEDNIKA VLADE.**

Predsednik republike Borut Pahor me je z dopisom dne 14. 5. 2014 obvestil, da v skladu s

prvim odstavkom 111. člena Ustave Republike Slovenije in prvim odstavkom 225. člena Poslovnika Državnega zbora, Državnemu zboru ne bo predlagal kandidata za predsednika Vlade, ter prosil, da se Državni zbor s tem seznanil na seji.

In v tem trenutku prosim predsednika republike gospoda Boruta Pahorja, da se nam pridruži v dvorani.

Predsednik republike je izrazil tudi željo, da svojo odločitev v skladu z 224. členom Poslovnika Državnega zbora na seji ustno predstavi. Zato dajem besedo predsedniku republike, gospodu Borutu Pahorju.

Izvolite, gospod predsednik.

BORUT PAHOR: Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, visoki zbor, za možnost, da lahko kot predsednik republike ob tej priložnosti, ko sicer običajno predsedniki republik v takih postopkovnih zadevah ne nastopijo pred državnim zborom, nastopim pred vami in pojasnim svojo odločitev.

Rad bi tudi povedal, in to zelo iskreno, tako, kot iskreno rečem, prosim tudi sprejmite, da mi je zares v veliko čast, da nastopim pred državnim zborom.

Prosim, gospod predsednik, da pismo, ki sem vam ga včeraj osebno predal, jemljete kot sestavni del moje utemeljitve za odločitev. Pred državnim zborom bi želel sebi, vam in slovenski javnosti zastaviti nekaj vprašanj in dati nanje odgovor. Vprašanja, ki sem jih bil največkrat deležen sam, ko sem se posvetoval s pravniki, ko sem se posvetoval z vodji poslanskih skupin, ko sem se posvetoval s predsednikom Državnega zbora, z drugimi uglednimi strokovnjaki in nenazadnje je vprašanje, ki sem jih jaz zastavljal njim.

Najprej bi rad povedal, zakaj sem se odločil, kljub temu, da to ni bila navada, da vas prosim za vašo pozornost danes. Skupaj z vami sem kot predsednik republike tisti, ki mi ustava nalaga pristojnosti predlaganja predsednika Vlade. To pristojnost imam jaz, vi pa kot poslanke in poslanci oziroma poslanske skupine. Skupaj si moramo prizadevati, da praznino, ki je nastala po odstopu vlade v dobro države, državljanek in državljanov čim prej

presežemo, bodisi z imenovanjem nove vlade ali s predčasnimi volitvami. Del postopkov je za nami. Posvetoval sem se z vami in vsi ste dejali, da nimate predloga za kandidata za predsednika Vlade, da ne razmišljate o oblikovanju večine, ki bi lahko izvolila morebitnega kandidata, in da si tudi vsi želite, da bi čim prej preverili podporo med ljudmi. Zdaj je pred vami in nami naslednji korak. Danes vsa na podlagi vaši ocen in zagotovil, ki ste mi jih dali, obveščam, da Državnemu zboru ne bom predlagal kandidata za predsednika Vlade, in da je s tem rok, ki sem ga imel za premislek in prizadevanje, da do njega pridem, skrajšan.

Drugo vprašanje. Kakšna je pravzaprav vloga predsednika republike po seznanitvi s prenehanjem dela vlade. Predsednik republike mora takoj po prejemu obvestila predsednika Državnega zbora o tem, da se je Državni zbor na svoji seji seznanil z odstopom predsednice ali predsednika Vlade, začeti pogovore z vodji poslanskih skupin. Tako določa 111. člen Ustave, predsednik republike nato najkasneje – poudarjam, najkasneje – v 30 dneh obvesti ta visoki dom, ali je odločen predlagati kandidata za predsednika Vlade ali tega sam ne predlaga in prepušča nadaljnje odločanje o tem državnemu zboru.

Da kasneje ne pozabim, vsem vodjem poslanskih skupin, ki ste bili v ponedeljek in torek pri meni in smo imeli zelo iskrene, tudi nenavadno dolge in poglobljene pogovore, bi se rad zahvalil za temeljit premislek o tem, kaj je dobro za državo. Nisem opazil, moram reči zelo odkrito in pred vso javnostjo, da bi kdorkoli kot vodja poslanske skupine poskušal uradno ali na štiri oči mene kot predsednika republike prepričati v nekaj, kar sicer ni izjavil javno. Pogovori so bili odkriti in zanje se vsem vodjem poslanskih skupin zahvaljujem.

Danes se Državni zbor seznanja z mojo odločitvijo na seji. Zdaj pridejo postopki v vaše roke in nimam ne pristojnosti pa tudi ne želje, da bi kakorkoli komentiral vaše morebitne odločitve – to so vaše odločitve, vi ste predstavniki ljudstva in se boste odločili po svoji vesti in po najboljših močeh.

Zdaj pa pozor! Če tudi tretji krog – to je tisti tretji krog, ki določa 48 ur – ni uspešen, potem ko ni bil uspešen tisti rok 14 dni, predsednik Državnega zbora obvesti predsednika republike, da predsednik Vlade ni bil izvoljen. Predsednik republike, torej jaz, moram razpustiti državni zbor in razpisati predčasne volitve, ki so lahko najprej 40 dni oziroma največ 2 meseca od razpusta parlamenta. K tej diskreciji, ali imam jaz pravico, da med časom, ko me predsednik Državnega zbora obvesti o tem, da so se postopki končali, in jaz razpustim parlament – se bom še vrnil, ker je sestavni del nekaterih ugibanj v Državnem zboru in javnosti, ki jih velja razčistiti.

Tretjič. Ali je pri odločitvi predsednik republike edini, ki s svojimi sklepi določi datum razpusta parlamenta in predčnih volitev, in ali

ima suvereno voljo tudi Državni zbor Republike Slovenije. Predvsem pa, ali imamo mi vsi skupaj, jaz in vi, prosto voljo, da ugotovimo, kdaj je najprimernejši datum za volitve, zaradi te ali one okoliščine – ne, ne jaz in ne vi. Zaslutil sem v pogovorih, da mnogi ljudje tako dojemajo to odločanje. Seveda ne smemo nikogar kriviti za napačno razumevanje zapletenih ustavnih rokov, ki si jih še sami med seboj različno razlagamo. Vendar moram še enkrat povedati, skupaj mi, jaz kot predsednik republike in vi kot poslanke in poslanci, nimamo proste presoje za to, da se odločimo, kdaj so volitve. Moramo se držati ustavnih rokov, zakona in poslovnika. Predsednik republike je torej samo eden od deležnikov. V okviru mojega 30-dnevnega roka imam – in to je edina diskrecija – možnost, da ta 30-dnevni rok skrajšam. Rekel sem že, da pravilo določa, da imam največ 30 dni. To samo po sebi pomeni, da ne sporočim državnemu zboru po 30 dneh, kar bi lahko bilo izrecno napisano, ampak omeji predsednika republike v poskusu, da on predlaga mandatarja nad 30 dni, da bi lahko potem to pravico dobil Državni zbor, da ni tukaj odvečnega iskanja, če predsednik republike tega ob zares iskrenih prizadevanjih ne uspe dobiti. Povedal pa sem vam, kakšna so bila vaša stališča. Drugi deležnik ste seveda vi, ki lahko s svojimi odločitvami, predvsem pri sklicevanju sej za seznanitve, predlaganju kandidatov za mandatarja in z odločitvijo o morebitnem tretjem krogu, seveda odločilno vplivate na skrajšanje ali podaljševanje omenjenega postopka. Kakorkoli se boste odločili, imate za to vso pravico, ki jo moram jaz, potem ko bom seznanjen z novo vlado ali s končanjem postopkov, absolutno spoštovati in jo upoštevati pri odločitvi za razpust parlamenta.

Četrtrič. Ali so postopki, ki jih danes izvajamo za iskanje mandatarja, enaki v primeru, če vlada odstopi ali če ji je izglasovana nezaupnica. Postopki v obeh primerih so različni. Rok pri neizglasovani zaupnici je krajši, predsednik republike razpusti državni zbor in razpiše predčasne volitve v 30 dneh. To določa 117. člen Ustave. Sedanje, daljše roke za razpis in izvedbo predčnih volitev je določil način padca vlade, torej njen odstop. Moram tudi tukaj povedati, da sva se o tem posvetovala s predsednico Vlade, da sem ji omenil, da so okoliščine poletnih počitnic zelo nevhvaležne, s čimer je seveda soglašala tudi sama, svetoval sem ji, da se odloči po svoji lastni vesti, ali lahko ali zmore voditi vlado v takih okoliščinah, če bi si podaljšala mandat, bodisi za kratek časa ali daljši. Svetoval sem ji, da v primeru, če bi se tako odločila, gre po zaupnico. Nisem imel pravice, da predsednici Vlade, ki je avtonomni državni institut, rečem, da ne gre po glasovanje o zaupnici samo zato, da bomo skrajšali roke, sama pa bi šla po zaupnico zato, da pade. Mislim, da bi bila to zloraba ustavnega instituta. Predsednica je menila, da ji vest nalaga, njena ocena okoliščin, da bo preprosto odstopila,

čepprav sva se takoj oba zavedala, da to pomeni resne komplikacije.

Petič. Na katero pravno podlago sem naslonil odločitev za skrajšanje roka in imam diskrecijsko pravico. 25. člen Poslovnika Državnega zbora določa, da predsednik republike v 30 dneh predlaga kandidata. Določen je torej najdaljši rok, drugače Polovnik Državnega zbora ne bi uporabljal besede najkasneje, temveč bi pisalo, da ne bi bilo dvoma o tem, da si mora predsednik republike vseh 30 dni prizadevati najti kandidata ali da v vsakem primeru po 30 dneh sporoči odločitev.

In zdaj verjetno za Državni zbor najpomembnejša stališča, ki so povezana z mojo odločitvijo. S kakšnimi ugotovitvami, ki sem jih bil sprejel po posvetu z vami, ustavnimi pravniki in drugimi, utemeljujem predčasno ugotovitev, da predloga za predsednika Vlade ne predlagam? Z naslednjimi. Prvič. Nisem dobil predloga za kandidata za predsednika Vlade. Niti ena poslanska skupina mi ni sporočila, da ima željo predlagati, kaj šele, da bi predlagala ime in priimek kandidata. Drugič. Nisem dobil niti namigov, da bi bila v državnem zboru morda kasneje, v mojih 30 dneh oblikovana potrebna večina za njegovo izvolitev. Tukaj moram reči, da je kolega iz Poslanske skupine Pozitivne Slovenije predlagal v pogovorih, da osebno razmislim o možnosti vlade narodne enotnosti. Jaz sem po najinih pogovorih z vsemi ostalimi vodji poslanskih skupin, razen s kolegom Tankom, ki je bil pred njim, o tem izrecno govoril, da ne bi kdo rekel, da nisem izkoristil vseh možnosti. Nobena od poslanskih skupin ni bila temu naklonjena, menila je, da za to ni izvedljivih pogojev. Niti v okviru posvetovanj, niti drugače, ne samo v okviru posvetovanj, mi ni bilo posredovano ne ime, ne možnost, da bi v tem kratkem času, ki pripada meni, bil podan predlog. Nihče od deležnikov, nihče od vodij poslanskih skupin, tudi drugih, tudi poslancev in poslank – vi veste, da sem se posvetoval tudi s kom od vas, če je tako želel ali pa sem se nanj obrnil zaradi drugih razlogov pa sva poklepetala tudi o tem –, nihče mi v mojem času ni rekel, naj s svojo odločitvijo počakam. To je pomembno. Nihče. Zato, ker bi morda utegnil spremeniti kasneje stališče. Zelo pomembno je, da se tako Državni zbor, jaz in javnost zaveda, da skrajševanje roka ni tak problem zato, ker sedaj itak poslanke in poslanci imate možnost, da predlagate kandidata za mandatarja, torej v teh 30 dneh vaša pravica ni bila konzumirana, zato sem se odločil, da glede na to, da tudi jaz osebno nisem ocenjeval, da bi bilo pametno predlagati kandidata, niti ga osebno nimam. To moram povedati. Če bo, in če bo oblikoval vlado, bom to odločitev spoštoval in z njim sodeloval po svojih močeh. Vendar sam osebno takega kandidata nima.

Moja odločitev, da skrajšam rok je torej utemeljena in dopustna. Utemeljena zato, ker predloga za kandidata za predsednika Vlade ni in ker v času, ki mi je sicer še na voljo, tudi ne bi

bilo mogoče pričakovati podpore za njegovo izvolitev. Dopustna pa je zato, ker imajo poslanke in poslanci, torej vi, v teh postopkih še vedno možnost, da se odločijo drugače.

Mislím, da sem dolžan vam, spoštovani poslanke in poslanci, predstavnikom ljudstva – ne glede na to, da sem neposredno izvoljen od njih –, dolžan razložiti razloge in okoliščine, zaradi katerih sem se sam odločil, da ne bom predlagal kandidata za mandatarja. V času od zadnjih volitev v državni zbor sta se zamenjali dve vladi. Opravljeni so bili trije poskusi za njeno oblikovanje. Naslednji poskus v enem mandatu bi bil že četrti. Tukaj trčimo na zanimivo diskusijo, ki se utegne razviti morda zaradi drugih reči o legalnosti in legitimnosti. Če boste izglasovali novo vlado, tudi če bo ta tretja v tem mandatu, ni dvoma, da je zakonita, da ima vse pristojnosti in da jo je treba spoštovati. Ali bo legitimna? To je vprašanje proste presoje. Bo pa zakonita in bo imela vse pristojnosti. To je vprašanje, ki se tiče tudi razpisa volitev v poletnih mesecih, ali so legitímne ali so legalne. Nedvomno so zakonite, razen če bi drugače odločili Ustavno sodišče, ker nismo še nikoli naleteli na okoliščine, ki smo jim zdaj priča, ne bo prav nič narobe, če se bo tudi Ustavno sodišče, če bo mislilo, da je to potrebno, izreklo in s tem dalo vsem nam neko prakso za ravnanje v primerljivih obdobjih. Poleg tega je treba ugotoviti, da se je v teh letih in zlasti v zadnjem času razmerje med poslanskimi skupinami oziroma članstvom v njih temeljito spremenilo. Mislím, da vse te spremembe, ki smo jim bili priča, težko omogočajo oblikovanje vlade, ki bi imela trdno podporo za odločitve, ki čakajo vlado v naslednjem letu in niso lahke. Pred nami so še vse naloge, ki jih nismo opravili, in od vas, tako kot mene, se pričakuje zelo visoke dosežke. Državljeni se bolj kot kadarkoli prej zavedajo nujnosti reformiranja zdravstva, ukrepov za okrevanje gospodarstva, zagotovitve novih delovnih mest, uspešnejšega delovanja pomembnih družbenih podsistemov. Vse to, po mojem mnenju, lahko opravi vlada, ki ima, zlasti če bi bila vlada zdaj v enem letu, zelo jasne prioritete glede na časovno omejitev in trdno politično podporo ali pa sposobnost v primeru, da je manjšinska, da z odličnim dialogom med vsemi poslanskimi skupinami dosega potrebno večino za sprejem dostikrat tudi nepopularnih ukrepov.

Rad bi pojasnil, zakaj nismo imeli volitve že 22. junija, kot je bilo rečeno iz enega državnih vrhov. Po odstopu predsednice Vlade je bil ta datum omenjen in zdelo se je, da če reče nekdo, ki je tako visoko s tako pomembnimi dolžnostmi v politiki, da je to skorajda fait accompli, zlasti če reče, da po vseh preizkusih, glede na datum odstopa ta krog za izvedbo volitev v okviru ustavnih in poslovniških rokov ni izvedljiv, razen v primeru, ki pa je nesprejemljiv, da bi se takoj in izrecno vse poslanke in poslanci odpovedali, bržkone pisno, drugačen ne bi bilo to verodostojno, svoji ustavni možnosti

predlagati kandidata za mandatarja. To pomeni, da ne bi potekel niti 14 dnevni niti 48 rok, kjer omenja te možnosti. Po mnenju strokovnjakov, pa tudi po moji sodbi, kot enem od razlagalcev Ustave, je to nesprejemljivo in tudi nedopustno. Vi imate ne samo pravico, ampak tudi dolžnost, da premislite kot naše predstavniško telo, kaj je za državo v danih razmerah najbolje, in sprejmete odločitev, ki jo boste tudi utemeljili.

Ali je moja odločitev za skrajšanje rokov razlog, da volitve ne bodo septembra, kot je bilo tudi sporočeno z enega od drugih vrhov slovenske politike? Pri čemer moram reči, da imamo vsi pravico, da rečemo to, kar mislimo. Vsi. Mene pa niste slišali v tem času, čeprav sem tisti, ki bo na koncu volitve razpisal, da sem kjerkoli in kadarkoli omenjal katerikoli datum. Zakaj? Zato, ker ga ni mogoče predvideti glede na pravice in dolžnosti deležnikov v postopku. Nihče ni moral vnaprej oceniti, kako bom sam ravnal, in jaz in nihče drug ne more in tudi ne sme ugibati, kako boste vi ravnali. Problem, s katerim se sooča država po odstopu Vlade, je, da se upoštevajo ustavne, zakonske in poslovniške roke, verjetne predčasne volitve – in zdaj bom navedel samo mesec, ker smo nenazadnje do tega prišli skupaj z vodji poslanskih skupin – verjetno izvedejo v juliju oziroma v avgustu, če bi prišlo do nekaterih podaljševanj postopkov, ki so seveda povsem legitimni, v Državnem zboru in jih ni mogoče, kot sem že prej rekel, oporekati. Če vprašate mene, spoštovani gospe in gospodje, se mi zdi, da je, če sta ti dve izbiri, julij primernejši od avgusta. Tudi ustavni pravniki, ki sem jih imel na posvetu, so bili, mislim da enotnega ne večinskega, enotnega mnenja, da je julij, mislim poletni politični čas je nevhvaležen, oba, julij in avgust sta težko primerna, ampak mi nimamo rednih volitev, mi imamo izredne volitve. Torej, se moramo glede na odstop vlade znajti po naših najboljših močeh v korist države in državljanov, da imamo čim prej vlado – ali z vašim imenovanjem v tem mandatu ali vlado, ki jo bomo dobili na osnovi volitev.

Volitve 7. septembra – to govorim ne samo zaradi vas, priznam, tudi zaradi naše javnosti, zdi se mi prav, da razumejo naše korake – bi bilo mogoče izpeljati samo v primeru, če – vedno je če, na to sem opozoril –, se pri postopkih uporabljajo najdaljši skrajni možni roki. In to je popolnoma zakonito in legitimno in – to pa je problem, ki ga imam jaz, in ga ne sprejemam kot ustavnopravno dopustnega – če sam po obvestilu iz Državnega zbora, da predsednika Vlade niste izvolili, o razpustu parlamenta in razpisu predčasnih volitev odložim to odločitev najmanj za štiri dni. Zdaj pa vas prosim, da se postavite v mojo kožo, v kožo moje institucije in se vprašate, ali bi vi – jaz imam na to odgovor, ampak bi želel, da ga skupaj pretehtamo –, sprejeli odgovornost za odločitev, ki so mi jo odsvetovali vsi ustavni pravniki, da, če bi šlo za razumljive razloge, zaradi katerih predsednik republike ne more v čim krajšem času podpisati odlok, recimo, da bi

bil nekje v tujini, pa ne bom, recimo, da bi zbolel, pa vam dam zagotovilo, da ne, recimo, da bi imel kakšne druge obveznosti, pa vam dajem zagotovilo, da jih ne bom imel, skupaj z vami in našimi ljudmi bom zelo pozorno spremljal, kaj se bo dogajalo, potem bi, recimo, lahko, kot je rekel dr. Pirnat, za dan odmaknil podpis. Temu ne bi nasprotoval nihče. Da bi pa zavestno podaljšal rok, v katerem ne bi razpustil parlamenta, in ga utemeljeval z najbolj, bom rekel, odkritosrčnimi razlogi, bi storil nekaj, kar bi bil nedopusten predsedán za ravnanje predsednika republike. Si predstavljate, da bi v enih drugih okoliščinah kakšen drug predsednik sklenil, da ko se bo parlament soočil z dejstvom, da ni izvolil predsednika Vlade, si bo predsednik vzel čas, da bo razmislil, koliko časa bo vzel za to, da razpusti parlament in razpiše predčasne volitve. Taka samovolja ni dopustna.

Mislim, da je bilo glede te diskrecijske pravice, češ, da bi lahko počakal z odlokom o razpustu parlamenta in predčasnimi volitvami, dovolj jasno povedano. Če bi menil, če bi dobil zagotovila, čeprav iz ustave po črki ne izhaja to oziroma iz zakona in poslovnika, da imam nek maneverski prostor in to legalen in vi ne nihče drug temu ne bi oporekal, seveda bi se potrudil, da bi bile volitve razpisane sredi ali v drugi polovici septembra, če pač ne dobimo kandidata za mandatarja zdaj, recimo, če bi tako ocenil, da je to boljše kot julija. Ampak, zdaj vas bom presenetil z oceno. Moja ocena je, da je problem udeležbe absolutno legitimen in polemičen problem, da ni dobro, da je julij, ko so ljudje na dopustu, vendar bi odlaganje volitev na pozni september pripeljalo do nove vlade tam v nekem času pred božičem. Zdaj pa si predstavljajte, vlada je odstopila maja. Maj, junij, julij, avgust, september, oktober, november – toliko časa brez vlade, brez opravljanja pooblastil, mislim, da to ni dobra rešitev.

Na koncu – mislim, da se mi čas izteka, za moj govor – bi vam rad rekel, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani gospod predsednik, najprej, da kasneje ne pozabim, besede hvaležnosti za naše sodelovanje, saj mogoče bo še priložnost, nič ne rečem, ampak za vsak slučaj, besede hvaležnosti za vaše sodelovanje z menoj pri lanskoletnih odločitvah glede izvolitve ključnih ljudi na pomembne funkcije v državi. Brez vašega sodelovanja, brez vašega razumevanja, dobro, tudi brez moje prilagodljivosti mi v lanskem letu ne bi izvolili sedem najbolj pomembnih funkcij, ki so pomembne za to, da ni prišlo do institucionalnega deficita v državi. Glejte, ker ni bilo problemov, tudi nihče o tem ni poročal. In tisti, ki o tem poroča, ima vso pravico, da poroča ali pa ne, ampak mi pa moramo vedeti, da je to bil izjemen uspeh, izjemen uspeh. Si predstavljate, da ne bi imeli guvernerja ali pa da ne bi imeli predsednika Računskega sodišča. Ali pa, da ne bi imeli varuhinje človekovih pravic in tako naprej. To bi bili veliki problemi. Skupaj smo uspeli. Če bom v tem času podal tudi predlog za

pooblaščenko ali pooblaščenca za informacije, vas prav tako vljudno prosim, da sodelujemo in da se odločimo za tistega, ki po našem skupnem premisleku izkazuje vse kompetence, da lahko opravi to pomembno delo.

Na koncu, gospe in gospodje, smo ugotovili, da v nastalih razmerah ni dobrih rešitev, so samo slabe in slabše. Glede na to, da ni mogoče reči, da obstoji možnost za sestavo vlade pred volitvami, je, če bi bilo to ugotovljeno, treba vendarle iti na volitve čim prej. Naj reče, kar sem že rekel nekaterim od vas v pogovorih, tako doma kot tudi seveda naši sogovorniki v tujini postavljajo v glavnem eno vprašanje ne kdo bo zmagal na naslednjih volitvah, ampak kdaj bo vlada. Kdaj bo vlada zato, da bi Slovenija ohranila ta vtis, ta ugled, če želite, da je država, ki je vendarle v zadnjih letih skozi različne vlade prišla iz nekega krča krize in začela rehabilitirati gospodarsko in družbeno življenje. In glejte, prej sem že omenil, da bi lahko bile, recimo, predčasne volitve, najprej, če ne bo prišlo do drugačnih odločitev, recimo, v juliju, lahko pa morda celo kasneje. Glejte, Slovenija nima ministra ali ministrice za zdravje, če vključite tudi ta čas, 10 mesecev. Pri kakšnem drugem položaju v vladi bi mogoče to ne bil tak problem, v času pa, ko sem tudi kot predsednik republike povedal to, kar tudi sami veste, da je zdravstveni sistem v situaciji, ko se mu lahko pripeti ponovitev zgodbe z bančnim sistemom, samo da pri bančnem sistemu gre za denar, pri zdravstvenem sistemu gre za zdravje naših ljudi. Na moje vprašanje dr. Fakinu na enem od posvetov, koliko časa glede na vse, zlasti na fiskalne pogoje, ima slovenska politika, da uredi v osnovi vsaj tisto, kar je najbolj potrebno, stvari v zdravstvenem sistemu, je rekel, do naslednjega božiča. Se pravi leto in pol. Urediti razmere v zdravstvenem sistemu zahteva vlado, ki ima jasne usmeritve, ki ima podporo v parlamentu, tudi med opozicijo in ki je sposobna socialnega dialoga. Vzemite, recimo, tudi ta primer kot razlog, zakaj sem se kot predsednik republike tako odločil.

Spoštovani poslanke in poslanci, gospod predsednik! Bilo mi je v veliko čast, da sem vas smel nagovoriti, pojasniti svoja stališča, se zahvaliti za naše sijajno sodelovanje, se priporočiti, da tako ostane tudi nadalje, če bomo sodelovali. In menim na koncu, da nismo v lahkih situacijah, Slovenija zdaj ni v najbolj prijaznem času, vendar imeli smo tudi že težje čase in smo jih skupaj premagali. Uspeli bomo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Predsedniku se zahvaljujem za podano obrazložitev svoje odločitve.

V zvezi s tem ugotavljam, da se Državni zbor na podlagi 111. člena Ustave Republike Slovenije ter 112. in 227. člena Poslovnika Državnega zbora seznanja z naslednjim sklepom: Državni zbor ugotavlja, da je predsednik republike Borut Pahor Državni

zbor obvestil, da na podlagi prvega odstavka 111. člena Ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 225. člena Poslovnika Državnega zbora ne bo predlagal kandidata za predsednika Vlade. Rok iz tretjega odstavka 111. člena Ustave Republike Slovenije, v katerem je mogoče predlagati kandidate za predsednika Vlade, začne teči 16. maja 2014 in se izteče 29. maja 2014.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in zaključujem tudi 65. izredno sejo Državnega zbora. Hvala za sodelovanje.

Seja je bila končana 15. maja 2014 ob 16.08.

INDEKS GOVORNIKOV

P

PAHOR, BORUT5